

Verlag NVBM-NHV najaarssymposium "Weer en Water in de Stad"

REINDER RONDA

Verlag

Op 23 november 2018 vond het najaarssymposium van de NHV plaats. Dit goedbezochte symposium was samen met de Nederlandse Vereniging ter Bevordering van de Meteorologie (NVBM) georganiseerd en had als thema 'weer en water in de stad'. Plaats van handeling was gebouw Lumen op de Wageningse campus. Dagvoorzitters waren Remko Uijlenhoet (namens de NHV) en Gert-Jan Steeneveld (namens de NVBM).

Het spits werd afgebeten door Daniel Goedbloed, Programmamanager Amsterdam Rainproof bij Waternet. Daniel presenteerde het project 'Amsterdam Rainproof' waarin Amsterdammers bewust worden gemaakt van de waterrisico's in de stad. Hoofddoel van het project is een regenbestendig Amsterdam in 2050. De focus ligt op publiek-private samenwerking met als kernvraag 'Hoe zorg je voor regenbestendig handelen en samenwerking, waarin wordt gewaarborgd dat (extreme) regen wordt meegenomen in de planning en uitvoering van projecten in Amsterdam?'

Daarna sprak Gert-Jan Steeneveld van de leerstoelgroep Meteorologie van Wageningen University, die een overzicht gaf van de meteorologie van de stad. Gert-Jan begon met een korte introductie van het stedelijk hitte-eilandeffect en liet daarna enkele voorbeelden zien van recent wetenschappelijk onderzoek rondom hitte in de stad. Voorbeelden waren de ontwikkeling van een Amsterdam Atmospheric Monitoring Supersite (AAMS), onderzoek naar neerslagpatronen in het stedelijk gebied en de ontwikkeling van een gestandaardiseerde stresstest voor hitte.

Vervolgens was Didrik Meijer van Deltares aan de beurt. Didrik begon met enkele filmpjes waarin voor Washington DC werd aangegeven waar mogelijke problemen met de waterafvoer kunnen optreden bij hevige buien. Een van 'hotspots' bleek 'the Mall' te zijn, het gebied tussen het Witte Huis en het Capitool. Vervolgens gaf Didrik een overzicht van bestaande modellen om de afvoer via rioleringsystemen te simuleren en hoe lastig het is om deze goed te kalibreren met behulp van metingen.

Als laatste voor de lunchpauze sprak Lisette Klok van de Hogeschool van Amsterdam. Zij vertelde over de praktijkproblemen waar gemeenten tegenaan lopen, als zij maatregelen willen nemen om de overlast door hitte tegen te gaan. Lisette heeft samen met haar collega's de 'mind-map hitte in de stad' ontwikkeld waarin alle aspecten van overlast door hitte zijn samengebracht. Vragen die aan de hand van deze mind-map kunnen worden gesteld zijn: 'Welk aspect is relevant?', 'Welke informatie is nodig?', en 'Wie wordt betrokken?'.

Na de lunch was het de beurt aan Patrick Willems van het Departement Burgerlijke Bouwkunde van de KU Leuven, die liet zien dat Vlaanderen kwetsbaar is voor klimaatverandering, met name door de verregaande urbanisatie en het structurele watertekort. Om die kwetsbaarheid te verminderen zijn op basis van het onderzoek van Patrick en zijn collega's een aantal maatregelen genomen, zoals bijvoorbeeld een maximum aan de toename van het verharde oppervlak in Vlaanderen ("beton-stop") en een intelligente, klimaatbestendige inrichting van de stad.

Na Patrick gaven Lotte de Vos (KNMI) en Arjan Droste, promovendi in Wageningen, samen een presentatie over het gebruik van data verkregen via 'crowdsourcing' in de hydrologie en de meteorologie. Lotte en Arjan lieten zien dat gegevens die burgers verzamelen in hun tuinen en op hun balkons waardevolle informatie bevatten. Voorwaarde is wel dat er een goede kwaliteitscontrole plaatsvindt, waarvoor Lotte en Arjan al verschillende technieken hebben ontwikkeld.

Vervolgens gaf Piet Dircke, Global Leader Water Management van Arcadis, een overzicht van enkele aansprekende projecten wereldwijd. Eerst kwamen enkele Nederlandse voorbeelden aan bod, zoals de Waalsprong in Nijmegen en de boulevards van Scheveningen en Katwijk. Uniek aan deze projecten is dat de bescherming tegen hoog water hand in hand gaat met andere belangrijke functies. Vervolgens liet Piet enkele praktijkvoorbeelden uit het buitenland zien, zoals de bescherming van New Orleans na orkaan Katrina en de bescherming van New York na orkaan Sandy.

Als laatste was Hisso Homan van het KNMI aan de beurt. Hij liet zien dat het lastig is om bij voorbaat eenduidige criteria aan te geven om te bepalen wanneer er ge-

waarschuwd moet worden voor hitte en droogte. Hij benadrukte dat goede waarschuwingen mede daardoor alleen kunnen worden afgegeven indien de betrokken organisaties intensief samenwerken en overleggen. Hij sloot af met de opmerking dat ook november weer (veel) te droog was.

Al met al kunnen we terugkijken op een succesvol najaarssymposium, met in totaal acht lezingen, vier met een meer hydrologische en vier met een meer meteorologische insteek. Sprekers waren vertegenwoordigers van kennisinstituten, bedrijfsleven en (stedelijke) waterbeheerders.

Auteur

REINDER RONDA

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI), De Bilt
reinder.ronda@knmi.nl

